

יום ד', י"ב בשבט תשס"ז (31 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

התיישבות יחיד [המשך הסיפור של ר' דוב דוד פלמן] ...

=... אחרי טלטולים באוניה במשך שבועיים הגיעה המשפחה לחוף יפו, ואחרי מנוחה קצרה בעיר יצאו לכפר סומל ונרתמו מיד לעול המשק.

כיהודי חובב מצוות, המצפה בכליון עיניים לרגע המאושר, בו יוכל לברך על המצה או על הלולב, השתוקק ר' דוב דוד פלמן להגיע לקץ הכנותיו, ולקדש בזיעת אפיים את האדמה הקנויה לו. אך בבואו אל הארץ לא יכול להטיל את עצמו מיד לתוך עבודות המשק, כי עוד לא שוחרר כליל מחובת העסקנות הציבורית, שהטילו עליו בני עדתו במזריטש. כבני גד ובני ראובן, שלא ניתן להם להתענג לקול שריקות עדרים בנחלתם אשר בעבר הירדן מזרחה, בטרם יעזרו לאחיהם להתנחל כמוהם, כן דרשו חברי אגודת יישוב ארץ-ישראל מר' דוב דוד שלא ישקוט ולא ינוח על נחלתו עד כי יעזור לשליחם ר' לייב רובין בשליחותו, המתהלך ימים רבים ואינו יכול להגיע לכלל קניה כלשהי. ור' דוב דוד עמד לעזרתו ונגמרה קניית השטח בנפת צפת, שעליו נבנתה המושבה **יסוד המעלה**, ולאחר שגמר את הפעולה הזאת, שוחרר לעשות לביתו ונגש לסדר את ההתיישבות על אדמתו אשר בכפר סומל.

המקום שר' דוב דוד בחר למושב לו ולמשפחתו היה רחוק ומנותק מן העיר יפו, שאף היא ויישובה היהודי הקטן היו ככפר נידח לעומת מזריטש או עיירה אחרת בפולין. הקשר בין סומל ובין יפו עלה אז בהליכה מיגעת קרוב לשעתיים בדרך המלאה חול עמוק, או ברכיבה במשך שעה ויותר. והיישוב הקרוב ביותר לבית פלמן היה הכפר הקטן סומל על תושביו הערבים, אנשים זרים בלשונם, בדתם ובמנהגיהם: אנשים הרחוקים מתפיסת הסדר החברתי והמשפטי והיחסים שבין אדם לחברו, כפי שהם מקובלים באירופה. אל המקום הזה הביא ר' דוב דוד את משפחתו, וכאן החל לבנות את עתידו בארץ-ישראל.

בזהירותו של איש מעשה גמר את ההכנות היסודיות לכך עוד בעת ביקורו הראשון בארץ. את הבית שנמצא על אדמת אחוזתו, הכין והכשיר לקליטת משפחתו לכשתבוא, את אדמת הבור חרש וזרע חטים ושעורים – לחם לביתו ומספוא למקנהו – ולשם הכנת זבל להשבחת אדמתו, קנה והשכין ברפת 3 פרות מגזע מקומי; ואת כל הכבודה הזאת, יחד עם בהמות עבודה וכלי עבודה שקנה, מסר לטיפולו של ביארג'י (משגיח הפרדס), שהשייח' של הכפר המליץ עליו באחריות. כשבאה משפחתו, מצאה דירה מוכנה להתיישב בה. אם כי נוחיותה היתה ירודה בהרבה לעומת כל דירה שבמזריטש, חלקת אדמה מוריקה בתנובתה ופרות מוכנות לחליבה, ועליהם נוספו גם תרנגולות להטלת ביצים, שהמשפחה רכשה בימים הראשונים לבואה. אולם כל זה לא הספיק לכלכלתה המתמדת של כל המשפחה, ובייחוד לצרכיה התרבותיים. ועתה, הוטלו על ר' דוב דוד וביתו שני תפקידים: להוציא לחם מן הארץ לצרכי יום יום מיד או בקרוב, ולנטוע פרדס על אדמת הבור, שאחרי השקעות מרובות ועבודה קשה במשך שנים מספר, יהיה מקור לפרנסה בכבוד.

של ראשית הפרדסנות העברית בארץ-ישראל ביום ראשון הקרוב. מחר – משהו על ט"ו בשבט...

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל